

ปลายี่สก ปลาประจำจังหวัดหนองคาย

ชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Probarbus jullieni* ชื่อสกุล (Genus) *Probarbus*
และชนิดพันธุ์ (Species) *P. jullieni* วงศ์ปลาตะเพียน (Cyprinidae) วงศ์ย่อย Cyprinidae- Cyprinini

๑. หลักเกณฑ์ในการคัดเลือก

- ต้องเป็นปลาที่มีแหล่งอาศัยผสมพันธุ์และวางไข่ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
- ต้องเป็นปลาที่สามารถนำมาเพาะและขยายพันธุ์ได้

๒. ความสำคัญ/ความผูกพันกับจังหวัดหนองคาย

- ปี พ.ศ.๒๕๑๗ สถานีประมงหนองคาย สามารถเพาะและขยายพันธุ์ได้เป็นครั้งแรกของประเทศไทย โดยใช้พ่อแม่พันธุ์ที่รวบรวมมาจากแม่น้ำโขงในพื้นที่ที่เหลือแห่งเดียวในประเทศไทย คือ ที่บ้านน้ำไพร ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

และเมื่อ ปี ๒๕๓๓ สามารถใช้พ่อแม่พันธุ์ปลายี่สกเทศที่เลี้ยงในบ่อดิน มาทำการเพาะพันธุ์ประสบผลสำเร็จเป็นครั้งแรก ด้วยการฉีดฮอร์โมนสังเคราะห์ (Suprefact) ร่วมกับยาเสริมฤทธิ์ (Motilium) ทางช่องท้องของแม่ปลา ได้ลูกปลายี่สกเทศ ปีละประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตัว

กรมประมงจึงได้ปล่อยกลับคืนสู่ธรรมชาติเพื่อการอนุรักษ์ และยังสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงเป็นปลาเศรษฐกิจ และเลี้ยงเป็นปลาสวยงามอีกด้วย

- เป็นปลาที่มีภาวะใกล้สูญพันธุ์และติดอยู่ในบัญชีไซเตส กลุ่ม ๑ ชนิดสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่าท้ายบัญชีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ (ลำดับที่ ๙๐๗)
- เป็นปลาน้ำจืดที่มีมูลค่าสูง ราคา กิโลกรัมละ ๒๐๐-๓๐๐ บาท

๓. ลักษณะและถิ่นที่อยู่อาศัย

อยู่ตามแม่น้ำที่พื้นที่เป็นกรวด หินหรือทราย กินพืชในน้ำเป็นอาหารหลัก และอาจกินสัตว์หน้าดิน ลูกกุ้ง ลูกปู หอย ตัวอ่อนแมลงน้ำที่อยู่บริเวณพื้นดิน และไรน้ำ ขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่พบมีความยาว ๑ เมตร และมีน้ำหนักถึง ๔๐ กิโลกรัม ในฤดูผสมพันธุ์ปลาตัวผู้จะเปลี่ยนสีลำตัวเป็นสีคล้ำอมม่วง และมีตุ่มสีขึ้นบริเวณข้างแก้มและครีบอก มักวางไข่ในฤดูหนาว ระยะที่ปลาวางไข่มากที่สุด คือ ประมาณปลายเดือนมกราคม ถึงเดือนพฤษภาคม หรือถ้านับทางจันทรคติ ประมาณกลางเดือนสาม โดยจะอยู่รวมกันเป็นฝูงใหญ่ ฝูงละ ๓๐-๔๐ ตัว บริเวณที่วางไข่อยู่ท้ายเกาะกลางน้ำ เมื่อน้ำในแม่น้ำโขงเริ่มมีระดับสูงขึ้น